

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP. Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Erzsébet-tér 9. sz. alatt a könyvnyomdában. Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetésny, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . . . 15 fillér.
Többszöri hirdetésnél árkedezmény.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

A bün büntetése.

Vármegyénk közvetlen szomszédságában a régi betyárvilág erkölcsait messze túlhaladó rabló gyilkos támadás történt az elmúlt napokban.

Nyílt uton, a nappali órákban támadta meg két haramia az Ózdról Bánszállásra 40 ezer koronát vivő kocsit, melyen a pénztárnokon, segédtisztjén és a kocison kívül a közbiztonság, egy ép ennek a pénznek őrzetere kirendelt közege, egy csendőrkáplár is utazott. Rejtekhelyükről, mint a dúvadakra szokás, puskáztak e gonosztevők a pénzvivő kocsi s legelőbb a legpontosabb kiszámítással a fegyveres csendőrt lötték le, majd a lovat sebeztek meg, hogy a kocsit el ne menekülhessen s csak azután vették puskacsőre az egyik tisztviselőt és a kocsist.

A pénztárnoknak az volt a szerencséje, hogy a két puskának csak 4 csőve volt s abban 4 töltés, különben az 5 ik lövés haupttrefferök lett volna a gazembereknek, így azonban a pénztárnok élete s a 40 ezer korona megmaradt — a haramiák pedig a vonat közeledtére elláboltak s talán hasztalan járja a nyomukat 40 csendőr mind a mai napig is, mert még korántsem bizonyos az a hír, hogy az igazi haramiákat fogták el.

A múlt nyáron hasonló módon, de nem ily véres eredménnyel, Roheim kőbányatulajdonosnak állotta útját az ajnácskői vasuti állomás és az Ajnácskő község közti uton délelőtti 11 órakor 2 álarozos haramia.

Az inászói, vadkerti, rétsági és a Husz Ábrahám szötte rablógyilkosságok még mindnyájunknak élénk emlékezetében vannak.

Egyik esetben elveszik a gyilkosok érdemlett bérüket, más esetben pedig az egész gonoszított örök rejtély marad, s van nem egy, mikor a tanu nélkül elkövetett gazság, a tagadás révén marad megtorlatlanul, s az esküdtek verdiktje nem bünöst mond, azon elven, hogy „inkább száz bünös meneküljön . . .“

Megjegyzem itt közbevetőleg, hogy a napnap után a világnak hol egy, hol más helyén meg-megújuló háborúknak, melyek mindig a civilizált világ kezdésére indulnak meg, egy másik

elve van: „inkább százezer ember vesszen el . . .“

Az esküdt a humanizmus említett elve nevében menti fel a bünöst, az országfők, a politikusok, a civilizáció a humanizmus nevében irtják a félvad embereket s küldik mészárszékre a császár kabátjába bujtatott ifjuságot s Bokányi Veltner Izrael urék is a humanizmusnak nevében rendezik a sok, nem egyszer éhhalálnak kitevő sztrájkokat, s veretik holtra vagy legalább is félholtra az éhező sztrájkőröket.

De elég legyen ebből, különben is mindez urakat nem az esküdtek, hanem az előbb említettek szomszédságában kellett volna inkább felsorolnom.

De hát nem akarok én most az összes gonoszságokról, hanem csak az ózdi-féle gazemberekről, illetve bünösökről s azok orvosszeréről beszélni.

A bün az emberrel született. A biblia már Kain testvérgyilkosságát beszéli el s tudjuk azt, hogy vannak ma is vad népek, melyeknek az emberhus a legkedvesebb eledelük.

Százezrével hal az ember, folyton ember keze által s tán ép a természet rendje e pusztítás, mert különben nem volna elég hely a földön az embersokaságnak. Évezredek harca dul úgy emberek tömege, mint az egyes emberek között s a legyőzöttel elbukik az is, ki a harcnak csak szemlélője volt, mert már fél a győztes hatalmától.

És ekkor a győztes cselekedete már nem gonoszság, hanem hőstett lesz, ő és utódai már kiválnak társaik közül, sőt istenekké is lesznek, mint a kelet régi satrapái.

A Rómát felépítő rablók nemzedéke a világ urává lesz, a népvándorlás rabló hadjáratában összegyűjtött véres vagyon hős szerzeményévé válik, Giskra cseh rablohadából, magyar nemesek lesznek, a Balkán rablohadait ma is nemzeti hősként ünneplik, s nálunk is az a legény a csárdában, aki legtöbbet ki tud onnan venni.

A betyár nemcsak a nép szemében hős, hanem sok uri embernek is kedvencz foglalkozása nemcsak betyárosan félrevágni a kalapot,

hanem ózdi betyármódra, ha nem is puskával, — ártani másoknak.

A társadalmi s állami rend, a törvény, a civilizáció a gonoszteket nem ölte ki, azoknak csak határt szabott.

Első határa volt az elv, hogy „szemet szemért, fogat fogért.“ Majd jött a tortura a spanyol inquisitio minden nemeivel, aztán a sötét földalatti penészes börtönök, s mindezek egyesülv: a halálbüntetéssel, végre ma a tiszta, száraz, egészséges levegőjű fogházak, börtönök, napontai meleg ételükkel, kórházakkal, orvosokkal, szervezett felügyelő- és segédzemélyekkel, kik mindannyian felelősek a fogságba került rab testi épségeért és egészségeért.

Sok szegény ember irigykedve tekint, kivált tél idején azokra a monumentális épületekre, melyekben az egészségtől duzzadó, piros arcú szűzgyilkosságért vagy rablásért, s a kiknek multját, büntetésük kiállása után senkinek nem szabad felemlíteni becsületsértés vétsége nélkül.

Nálunk legalább ez a rendszer — hirdetjük is fennen, hogy börtönügyünk a kultura és civilizáció magas fokán áll.

Vannak államok, melyek gazembereiket másféleképpen kezelik, vagy kezették.

Anglia söpredéknépével civilizálta Ausztráliát. Oroszország elítélte Sibiriat s Sachalin szigetét népesíti be, s Franciaország sem tűri meg otthon gonosztevőit, hanem deportálja azokat.

És helyesen; nem gyöngyöletet, hanem kényszer munkát a gazoknak, munkát, melyből megéljenek ők s mely fedezze a rájuk fordított költséget.

S miként Róma szemenszedett rablóinak nemzedékéből, az övékből is kerülhet így ki nemcsak Sulla, Neró vagy Caligula, hanem Cátó, Caesar vagy Titus is, amint Ausztrália példája mutatja.

Ne éljenek a gazok büntetésül a becsületesek munkájából, s ne édes semmittevással, de szigorú büntetéssel irtsuk ki szívükből a gazságot.

Büntetni s javítani így lehet, nem pedig fegyházi kaszinókkal.

TÁRCZA.

Beteg vagyok . . .

Beteg vagyok nagyon, álmaim betege,
Csillogó ábrándok könnyű játékszere!
Órákig elülök a semmibe nézve
S keresi a lelkem azt, ki megigézte.

Két gyönyörű kék szem csodás ragyogása,
Egy ártatlan lélek búvájos világa,
Édes kacagása kicsi kis gerlének:
Óh édes Istenem, ha csodát tennének!
Álmodó lelkemet hogyha felráznának,
S fényes álmaimat valóra válnának,
Meggyógyulva hálát rebegnék felétek,
Mert, hogy boldogságot adott az ígézet!!

Beteg vagyok nagyon, álmaim betege!
Csillogó ábrándok könnyű játékszere.
Nincs már akaratom, öntudatlan járok,
Amíg meg nem halok, vagy rád nem találok . . .
Níl.

A tallér.

— (Keleti mese.) —

Volt egyszer egy Ahmet nevű rabszolga, a ki nagy szegénységében azt sem tudta, hogy mi fán terem a pénz. Nagy volt tehát a csodálkozása, a mikor egy szép napon jól végzett munkája után egy tallért nyomott a markába a gazdája.

— Mi ez? — kérdezte csodálkozva Ahmet.

Gazdája nevetve magyarázta meg neki, hogy mi a pénz, s mi mindent lehet vele vásárolni.

Nagyon megörült erre szegény Ahmet, s nyomban elhatározta, hogy begyalogol a városba s vesz a kis fiának egy szép kardot, a kis leányának egy szép papucsot, a feleségének pedig egy szép szőnyeget. Nagy volt az öröme a kis családnak, a mikor Ahmet haza érkezett a jó hírrel. Alig várták, hogy Ahmet elinduljon, s megvásárolja a városban azt a sok szép ajándékot.

Ahmet csakugyan begyalogolt a városba, s nagy álmélkodással járt-kelt a boltok között, a melyek telistele voltak mindenféle gyönyörűségei holmival. Akárhova nézett, mindenütt valami szépet látott. S ha valaki azt mondotta volna neki ekkor, hogy nem is ébren, hanem csak álmlában látja mindezt — bizony elhítte volna.

Jártában-keltében egyszerre szemébe ötlött egy csillogó kövekkelt kirakott kard. No, ezt megveszem a fiacskamnak, — gondolta magában. Be is ment a boltba, de a kereskedő haragosan kergette ki őt, a mikor megtudta, hogy csak egy tallérja van s olyan olcsón akarja megvásárolni a drága kövekkelt kirakott kardot.

Ahmet egy másik bolba tért be most, hogy megvásároljon ott a kis leánya számára egy aranyszálakkal himzett piros papucsot. Innen is kikergették szegényt a tallérjával együtt. Busan bandukolt ezután a boltok között s egyszerre megpillantott egy arannyal ezüsttel himzett, gyönyörű selyemszőnyeget.

— Na — kiáltotta — ezt megveszem a feleségemnek! Ezt talán ideadják a penzemért.

Be is ment a boltba s a kereskedő, amikor megmondotta neki szándékát, nagy örömmel terítette elébe a drága szőnyegetek.

— Ilyen még magának a szultánnak sincs! — mondotta s azután annyi dícséretet rakott még rá, hogy a szegény Ahmet alig győzte hallgatni.

— No, jó; megveszem! — jelentette ki Ahmet kereken s odanyomta a kereskedő markába a tallért, azután elakarta vinni a szőnyeget.

A kereskedő egy ideig bámulva nézett Ahmetre, majd nagy haragra lobbant.

— Így lopod az időmet rossz tréfáddal! — kiáltotta most s a másik perczen Ahmet kirepült az utcára tallérjával együtt.

Most már nem mert bemenni más boltba s szomorúan ballagott hazafelé, kezében szorongatva a tallérját. Mikor kilépett a város kapuján, egy szegény koldus került elébe s könyörögve kért tőle almisznát.

— Allah százszerosan fogja neked visszafizetni. Ahmet nyomban odaadta a tallért a koldusnak, azután hazaballagott falucskájába. Otthon a gazdája megkérdezte tőle, hogy mit vásárolt? Ahmet elmondott neki mindent s örömmel tette hozzá, hogy a koldus ígérete szerint Allah százszerosan fogja visszafizetni azt a tallért. Nagyon megharagudott most Ahmetre a keményszívű gazda.

— Azért adtam neked azt a tallért, hogy elajándékozzad?

— De százszerosan fogom visszakapni, erősködött a szegény ember.

— Ob, te ostoba! — Kiáltotta a gazda, s haragjában megparancsolta neki, hogy ásson kutat a pusztája közepén.

A szegény Ahmet engedelmeskedett s egész nap ásta. Ásta a kutat a pusztá közepén, a rettenetes bőségben. Egyszere megakadt valamiben az ásója, — megnézi, hogy miben s látja, hogy egy vasláda van elrejtve a földben. Kiemelte ekkor a ládát a mélységből s megnézte mi van benne? S mi volt benne? Csupa drágakő, meg aranypénz.

Ahmet egyszerre gazdag emberré lett — s azután százszer is elmondotta, hogy a koldusnak csakugyan igaza volt: Allah százszerosan fizette vissza neki az almiszná gyanánt adott tallért.

M. b.

Van még a büntetés mérvén kívül egy igen fontos dolog, mi útját állhatja a gonosztetteknek. s ez az, hogy a bünt rögtön kövesse a büntetés.

A halálra ítélt Husz Abrahámtól még kitélik, amely szerencséje van, hogy tisztességes végelgyengülésben hal meg, mert holmi felebbezések, meg a perrendtartás alakításainak pontos házszámi megtartása az életnek még igen hosszú darabját juttathatják neki.

Ha valakit büntetni akarunk, büntessük akkor, mikor még tudja, hogy miért kapja a büntetést, s ha másokat elretenteni akarunk a büntől, büntessük a bünt akkor, mikor még az annak elkövetése fölötti felháborodás élénk az emberekben, ne pedig akkor, mikor már a tömegnek a halogatás folytán az a meggyőződése alakult ki, hogy büntetlen marad a gonosztett.

Fősorozás.

Az ideai fősorozásra vonatkozó utazási és működési terv következőképp állapított meg:

Kezdetét veszi a vármegye területén a sorozás a III-ik bizottság által márczius hó 14-én a következő sorrendben:

Márczius hó 13-án utazik a bizottság Rimaszombatba.

Márczius 14, 16, 17, és 18-án soroz a Rimaszombati járás. Polgári elnök Lukács Géza vármegyei főjegyző. Bizottsági férfiak Knöpfler Károly és Farkas Zoltán vm. bizottsági tagok. Polgári orvos Dr. Mesko Miklós vm. főorvos.

Márczius 19, 20, 21-én soroz a rimaszécsi járás. Polgári elnök: Az alispán. Bizottsági férfiak: Madarassy Gyula és Hámos Aladár vm. bizottsági tagok. Polgári orvos dr. Mesko Miklós vármegyei főorvos.

Márczius 22-én utazik a bizottság Nagyrőceére.

Márczius 23-án soroz Nagyrőce r. t. város. Elnök id. Mihalik Dezső, bizottsági férfiak Szuhay Zsigmond és Dedinszky Gyula vm. bizottsági tagok. Polgári orvos dr. Hensch Géza vm. tiszteletbeli főorvos.

Április 6-án utazik az I. bizottság Nándorvölgyre.

Április 7, 8-án soroz a garamvölgyi járás. Polgári elnök: Schröder Gyula vm. bizottsági tag, bizottsági férfiak Hering Sámuel és Okolicsányi Lajos vm. bizottsági tagok. Polgári orvos dr. Horváth Ákos tb. járási orvos.

Április 9-én utazik a bizottság Dobsinára.

Április 10-én soroz Dobsina r. t. város. Polgári elnök: Dénes Géza erdőigazgató, bizottsági férfiak Sárkány Kálmán és Benedikty Kálmán vm. bizottsági tagok. Polgári orvos dr. Mesko Miklós vm. főorvos.

Április 11-én utazik a bizottság Rozsnyóra.

Április 13, 14, és 15-én soroz a rozsnói járás. Polgári elnök Dénes Géza vm. bizottsági tag, bizottsági férfiak Spéczián Gusztáv és Mayer Géza vm. bizottsági tagok. Polgári orvos dr. Pósch Dezső tb. főorvos és járásorvos.

Április 14-én utazik a II. bizottság Rimaszombatba.

Április 15-én soroz Rimaszombat r. t. város. Polgári elnök: Az alispán, bizottsági férfiak Molnár József és Medveczky Sándor vm. bizottsági tagok. Polgári orvos dr. Mesko Miklós vm. főorvos.

Április 22-én folytatja a III-ik bizottság a sorozást Rozsnyó r. t. városban. Polgári elnök: Dénes Géza vm. bizottsági tag, bizottsági férfiak Ónody Károly és dr. Hajesi Sándor vm. bizottsági tagok. Polgári orvos dr. Pósch Dezső tb. főorvos és járásorvos.

Április 23-án utazik a bizottság Jolsvára.

Április 24, 25-én soroz a nagyrőcei járás. Polgári elnök: id. Mihalik Dezső vm. bizottsági tag, bizottsági férfiak Fáy Árpád és Neogrady Lajos vm. bizottsági tagok. Polgári orvos dr. Hensch Géza vm. tb. főorvos.

Április 27-én soroz Jolsva r. t. város és utazik a bizottság Tornaljára. Polgári elnök: id. Mihalik Dezső, bizottsági férfiak Czibur Imre és Baltazar János bizottsági tagok. Polgári orvos dr. Hensch Géza vm. tb. főorvos.

Április 28, 29, 30-án soroz a tornaljai járás. Polgári elnök: Tornaljay Zoltán vm. bizottsági tag, bizottsági férfiak Szontagh Zoltán és Radvánszky György vm. bizottsági tagok. Polg. orvos dr. Mesko Miklós vm. főorvos.

Az ujonczozás mindenütt az ujonczozási előmunkálatok tüzetes megvizsgálásával veszi kezdetét. Ezután következik az állítás, midőn a bejelentett igényjogosultság tekintetében a felszólalások elintéztetnek, megvizsgáltnak a póttartalék és honvéd nyilvántartásból czimvesztés folytán állítatni rendelt hadkötelesek vagy ezeknek megvizsgálható hozzátartozója, mindezek után befejeződik a sorozás és elkészítették az állítás eredményét feltüntető kimutatás.

A polgári elnököknek történhető akadályoztatása esetén helyettes elnökül: Rimaszombat r. t. városba és a rimaszécsi járásba: Lukács Géza vm. főjegyző, a rimaszombati járásba: dr. Fornét Gyula vm. tb. főjegyző, a tornaljai járásba Szontagh Zoltán, Nagyrőce és Jolsva rend. tan. városokba, továbbá a nagyrőcei járásba Fáy Árpád vm. biz. tag. Rozsnyó rend. tan. városba és a rozsnói járásba Spéczián Gusztáv, a garamvölgyi járásba Hering Sámuel, Dobsina r. t. városba Sárkány Kálmán vm. biz. tagok küldetnek ki.

Értesítés.

A rimaszombati kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága az Országos Munkás-betegsegélyző és Bal- esetbiztosító-pénztárnak 620/907. szám alatti körirata alapján s alapszabályaik 18. §-a szerint 3%-ban megállapított tagdíjjárulékok hat bérosztálya közül ötöt fogadott el pénztárunk részére és pedig: az I., II., III., IV., V-ik osztályt, a VI-ikat itt alkalmazhatónak nem tartja.

Bérosztályok szerint a következő beosztás fogadtott el, u. m.:

I. osztály. Kereset: napi 1 korona. Ezen osztályba tartoznak az iparos tanoncok, s heti tagdíj 2% nál 12 fillér, 3%-nál heti 18 fillér.

II. osztály. Kereset: napi 1—2 korona. Ezen osztályba soroztattak a női munkások és a napszámos férfi munkások, a heti tagdíj 36 fillér.

III. osztály. Kereset: napi 2—3 korona. Ezen osztályba soroztattak az összes kisipari alkalmazottak és pinézernők, szóval a kik a IV-ik osztályba felvéve nem lettek. Heti tagdíj 2%-nál 36 fill., 3%-nál heti 54 fill.

IV. osztály. Kereset: napi 3—4 korona. Ezen osztályba soroztattak: kereskedő, kőműves, ács, cserepes, asztalos, nyomdász, bádogos, mészáros és hentes, gőzmalmi molnár, szobafestő, kéményseprő, pinézér, kőbánya és gyári alkalmazottak. Heti tagdíj 72 fillér.

V. osztály. Kereset: napi 4—6 korona. Ezen osztályba soroztattak a pénzüntézet-, gyári- és magántisztviselők, gyári, kőbányai munkavezetők és felügyelők. Heti tagdíj 90 fillér.

Fenti osztályok szerinti tagdíj fizetés 1908. évi február hó 1-én veszi kezdetét s ez időtől fenti kivétel szerint fog szedetni, s a tagdíjakért minden esetben a munkaadó felelős, az alkalmazottól jogában áll tagdíj ezimén ezen heti kivételek 50%-át, azaz felét levonni alkalmazottja keresetéből, de visszamenőleg csak 2 havi díjat vonhat le.

A munkaadó tartozik alkalmazottját betegség elleni, s a kike az 1907 évi XIX. t. cz. elrendeli, baleset biztosítás céljából a pénztárnál 2—2 példányban szerkesztett bejelentő lappal 8 nap alatt be vagy kijelenteni, a később, vagy egyáltalán nem eszközölt be- vagy kijelentések kihágást képeznek s szigorú bírsággal büntetendők. Az alkalmazottak családtagjai törvény szerinti ingyenes gyógykezelésben részesülnek.

A baleset ellen biztosított tagok balesetei azonnal bejelentendők az illetékes hatóság és munkásbiztosító pénztárnál s a sérült azonnal orvosi segélyben részesítendő.

Jelen értesítés azzal tétetik közzé, hogy ez 1908. évi február hó 1-től életbe lép, s a tagdíjak ezen időtől kezdve a fenti öt osztályban megjelölt arányban fognak szedetni.

A Rimaszombati Kerületi Munkásbiztosító pénztár igazgatósága nevében

Rimaszombat, 1908. évi január hó 22-én.
Szűts László, ellenőr-jz. Rábely Miklós, ig.-elnök.

Farsang.

Kasszinó estély. A helybeli kasszinó tegnap — szombaton — este tombolával egybekötött kedélyes házi táncestélyt rendezett, melyről csak lapunk jövő számában referálhatunk.

A polgári olvasókör idei bálja iránt, mely február hó 1-én lesz a Harom Rózsa nagytermében széles körökben nagy érdeklődés mutatkozik. Ugy halljuk, hogy ez idén a polgárság — mely rendszerint meglehetősen gyéren látogatja a mulatságot — fokozottabb mértékben érdeklődik a mulatság iránt s nagyobb számban készülnek a polgárcsaladok is mint egyébkor. A rendezőség hatalmas gardájának tisztikara, *Hlozek* János elnöke alatt ekként alakult meg: *Sonnenschein* Dezső, *Simay* Imre alelnökök. *Fráter* Lajos, *Finkei* Ödön, ifj. *Majoros* József titkárok. *Varga* István pénztárnok. *Tarjányi* Béla ellenőr. *Friedman* Zsigmond, *Molnár* István, *Tarjányi* Ferenc jegyzők. Az egész fiatalok mozgósítása van s úgy halljuk, hogy az egész városban serényen faradoznak azon, hogy a mulatság fényes sikerét biztosítsák. Hisszük és reméljük, hogy munkájuknak meg is lesz az eredménye!

Kereskedő ifjak estélye. A helybeli kereskedő ifjuság, amely mindig sikerült, kedélyes mulatságot szokott rendezni s többnyire valami különlegességgel kedveskedik a publikumnak — ez idén is megindította a mozgalmat s egy hangversennyel egybekötött táncmulatságot rendez, mely bizonyára nagy közönséget fog vonzani. Az estély február hó 22-én a Harom Rózsa nagytermében lesz s ennek különös érdekességet kölcsönöz az, hogy a mulatságot megelőző hangversenyen terv szerint ismert budapesti művészek fognak közreműködni.

Cabaret-estély Salgó Tarjánban. A Salgótarjáni József asztaltársaság f. hó 18-án, szombaton este a Vadász szálloda nagytermében jól sikerült cabaret-estélyt és színelőadást rendezett, mely bennünket különösen azért érdekel, mert az előadás *Hollósy* Boriska somoskői okl. tanítónő — *Hollósy* József bájos leánya is közreműködött s fényes sikert aratott.

A jolsvai nőegylet febr. hó 1-én a Korona disztermében fényesnek ígérkező *álarcos jelmestélyt* rendez, melyre Jolsva és vidék intelligens közönsége nagy érdeklődésre készül. A rendező bizottság élén elnöként *Rudolf* János m. kir. honvedőrnagy működik.

Diákmulatság Nagyrőcén. A gömri farsangi mulatságok közt bizonyára jelentékeny helyet fog

elfoglalni az a *hangversennyel egybekötött táncestély*, melyet a nagyrőcei felső kereskedelmi iskola ifjusága rendez február elsején. Mindennél világosabban megmutatja ezzel az iskola, hogy azt a szép szerepet, mely egy kis időre kiesett kezéből, ismét magához ragadja s már eddig is szépsikerűt látogatott. *Uránia* és magas színvonalu tudományos előadásokkal, most e gazdag műsor hangversennyel is bebizonyítja, hogy hivatásának magaslatára emelkedett. Az a híres kedélyesség, mely régebben jellemezte Nagyrőce társadalmát, hosszú idő után e mulatságon fog újra teljes zavartalansággal és harmóniában kifejezésre jutni s így érthető, hogy Nagyrőce közönsége, ennek minden rétege s a megye is türelmetlenül és nagy várakozással tekint a diákmulatság elé. Hisszük, hogy a változott körülmények, a pezsdülő vért fiatalosság táncoskedve hosszú időre felejthetetlenül fogják tenni e napot Nagyrőcén.

Rozsnyón. Az ottani polgári Társalgási egylet febr. 1-én a város háza termében társas vacsorával egybekötött farsangi táncmulatságot rendez.

A *rozsnói* építő-iparos ifjuság február hó 2-án a „Fekete Sas” szálló termében szintén táncmulatságot rendez.

Putnokon, február hó 8-án gazdag műsorral hangverseny, melynek élén gróf *Serényi* Balán áll. A hangverseny városunkból is készülnek.

A *Várgedén* nemrég alakult és már is szépen virágzásnak indult függetlenségi kör, mint értesülünk, — a farsang alatt „Rákóczy” jelmez mulatság és ünnepély rendezését vette tervbe.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk minden olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést ki egyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Személyi hírek Dr. *Bernát* István, kerületünk országgyűlési képviselője a mult hét folyamán városunkban időzött és abból az alkalomból, hogy a magyar tudományos akadémián mostan tartotta székfoglalóját, számosan üdvözölték.

Balgha Kálmán kir. mérnök, fiatalágunk egyik legrokonszenvesebb tagja, ki a helybeli m. kir. állami építészeti hivatalhoz van beosztva, de háromnegyed év óta szolgálatátelre Trencsénvármegyébe volt kirendelve, folyó hó 15-én hivatalát ismét elfoglalta.

Egyházmegyei hírek *Szobissék* Emil plébános, tanfelügyelő, a székesi kerület alesperesévé neveztetett ki. *Mester* István jablonczi plébános Pelsőzre helyeztetett át, hol a plébániai teendőket, mint ideiglenes adminisztrátor *Stepán* József látja el. *Horváth* Bálint Torna-szentandrásra és *Holczman* József oszgyáni s lelkész Gömörpéterfalára állandó adminisztrátorra neveztettek ki. *Tauffer* Gyula Marényből Nagyszuhára, *Mázik* László Nagyszuháról Losoncra, *Traum* Peter Losoncra, *Gölnicz* Gyula, *Golda* Nándor Forgácsfalvára, *Liptay* Arnold Gácsfalváról Divénybe, *Golda* József Divényből Merénybe, *Szántó* Ferenc Szomolnokról Litkére, *Zemann* Ödön Litkéről Putnokra, *Beliczky* Jenő Karacskesziből Osgyánba. *Markovits* Géza Rozsnyóról Gácsfalvára és *Cservenka* János Forgácsfalváról Rozsnyóra helyeztettek át, *Kassanitzky* Ödön mátranovákai segédlelkész vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel *Kárpátira* változtatta át.

Házasság *Terray* Gyula rozsnói ág. hitv. evang. lelkész. gömri főesperes jegyet váltott özv. *Szomor* Károlyné, szül. *Cotel* Lenkével.

Új parancsnok. A helybeli menteleposztály parancsnoka *Jäger* Árpád szabadságolása folytán megüresedett állás — mint halljuk — már betöltött. Az új parancsnok *Nagy* Aladár főhadnagy, ki Debrecenből már megérkezett s átvette a parancsnokságot.

Eljegyzések. *Liska* Károly budapesti pénzüntézetű birtokbecslő, városunkbeli származásu derék és rokonszenves fiatal ember folyó hó 26-án jegyezte el Budapesten *Horváth* Iduskát.

Maurer Géza helybeli m. kir. posta és távirada főtiszt eljegyezte *Szentmiklóssy* Ilonkát. Egyidejűleg jelentjük, hogy a völgyény folyó évi február hó 1-ével a marmaroszigeti m. kir. posta-és táviradshivatalhoz helyeztetett át. Midőn örülünk eljegyzésének, egyuttal sajnáljuk távozását, mert pontos, előzékeny hivatalnoknak ismertük s e mellett a fiatal gardának is egyik kedvelt, jó modoru tagja volt.

Névmagyarosítás A m. kir. belügyminiszter *Weisz* Simon restéri illetőségű budapesti lakos vezetéknevének „Várkonyi”-ra leendő változtatását megengedte.

Korosolyázó egylet gyűlése. Mult vasárnap — 19-én — a korosolyázó egylet dr. *Kálniczky* Géza elnöklésével megtartotta évi közgyűlést, melyen az elnök megnyitójában visszapillantást vetett a mult idény eseményeire, majd beterjesztették a számvizsgáló bizottság jelentését. A közgyűlés sajnálattal vette tudomásul *Szabó* Elemér pénztárnok lemondását. Helyébe *Sipos* Bélát választották. A közgyűlésen a költségvetést is megállapították az 1907—908-iki idényre: végül *Ragályi* Géza elhunytával megüresedett választmányi tagságra *Sz. Benedek* Gyulát választották meg.

A kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága f. hó 21-ikén *Rábely* Miklós elnöklésével ülést tartott, melyen a tagdíjak befizetését állapították meg. A gyűlésen hozott fontos határozatot — mely az állami munkásbiztosító pénztár intézkedése alapján vált jogerőssé — lapunkban közöljük s az a hivatalos lapban is közzétetett és minden munkaadónak, mihez tartás végett külön megküldetett.

Halálosások. *Szabó* Lajos vármegyei irnokot és nejét *Hubay* Terézt mály gyász érta; egy éves kis leányuk, *Iránke* f. hó 20-án meghalt 22-ikén temették el.

Hunay János vármegyei központi hajdu bunyt el folyó hó 23-án 43 éves korában. Az elhunyt igen becsületes és kötelességtudó hűséges szolgálja volt a vármegye

gyének és ezért felebbvalói sajnálják korai elhunytát. Koporsójára a vármegyei jegyzői kar és a Lukács-család koszorút helyeztet.

Ezzel egyidejűleg Rimabrézóról kaptuk a hírt, hogy *Migalecz Mihály* nyugalmazott vármegyei kapus szintén elhunyt. Az elhunyt még a régi jó pandur-világ egyik ügyes legénye volt fiatal korában, s midőn a csendőrségi intézmény életbelépett, kapott továbbra is alkalmazást a vármegyénél. Igen tipikus alak volt, kinek képmása az új vármegyei székház kapuja felett is reliefben van megörökítve. Életéhez sok jó adoma fűződött.

A polgári olvasókör választmánya f. hó 29-én este 8 órakor ülést tart, melynek tárgysorozatába számos fontos — a közgyűlést előkészítő — tárgy van felvéve.

Pénzügyi közgyűlés. A rimaszombati kereskedelmi és közgazdasági bank részvénytársaság első évi közgyűlést január hó 20-án tartotta meg. Az üzleti eredmény a lefolyt esztendőben 2854728 korona összeforgalom mellett 10206 koronát tett ki, melyből 9000 korona lett tartaléktöke gyarapítására fordítva. A közgyűlés az igazgatóság és felügyelőség jelentését tudomásul vette. Felügyelő-bizottsági tagokul megválasztottak: *Kohn József* klenőzei, *Deutsch Adolf* breznóbányai, dr. *Seidner Mór* és *Braun Jenő* rimaszombati lakosok.

Iskolanyitási engedély. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium megengedte, hogy az egyesült gömöri magnesit r. t. nyustyai gyártelepén magán-népiskolát nyisson. Az engedéllyel egyidejűleg a nyitandó iskolát a nyilvánosságilag jelleggel is felruházza.

Adomány. Szép adományban részesült a ráhói ág. h. ev. egyházközösség. Az egyházközösség u. i. közel három százados, rozzant oltára helyett újat óhajtott építeni, amely egy nagyság, mint kivétel tekintetében teljesen megfelelne a templom arányainak. E célra már hosszabb idő óta folyik a gyűjtés, nagyjából önkéntes adományokból s különösen az Amerikába szakadt, de mindamellett mindig haravágyó hívek alkalmi ajándékai-ból. Az így gyűjtött — egy pár száz koronára rugó — összeghez legújában egy élemedett koru házaspár *Elek Ferencz* és neje *Kubina Ilona* 1000 K. adománnyal járult. A gyermektelen öreg házaspár már az élet alkonyát éli, a munkában eltöltött esztendő sokaságának terhe alatt meggyöngyödvé, elfáradva a világ zajától elvonultan csendes magányban élvezi a szorgalom és az ernyedetlen kitartás gyümölcseit. Innen a csendes boldogságból fakadt a bőkezű ajándékozás ragyogó példája, hogy ha már az isteni gondviselés különös rendelkezését folytán nem boldogíthatunk husukból való húst, vérükből való vért, legalább annak a nagy családnak boldogításában legyen részük, melyet a Krisztusban hívők közössége alkot. Legyen életük alkonya tiszta, verőfényes, szelid sugaraival aranyozza meg a leáldozni készülő nap, melynek helyére lépjen egykoron az isteni kegyelem tündöklő fényessége, az a felépítendő oltár pedig, melynek úgy szólván alapkövét képezi ez az 1000 K. ösztönözze a lelkeket ajándékozás nélkül szeretteire Isten és az emberek iránt!

Fényes estély Tornalján. A f. hó 18-án Tornalján megtartott ifjusági estélyről csak dicsérő tollal számolhatunk be. Bár meg voltunk előre is győződve, hogy az estély jól fog sikerülni, de azt nem reméltük, hogy oly fényesen sikerüljön, mint azt annak az általános vélemény nyilvánítja. Körülbelül négy éve annak, hogy az utolsó *vöröskereszt* estélyen számosan vettünk részt s a hajnal virradtával a Sajó völgy egyik nagybirtokosa becsukta a terem ajtaját azzal, hogy délig a teremből senki sem távozhat. Azóta, nem állítjuk, hogy a Fehér-ló táncsterme folyton esukva lett volna, de csak félig volt nyitva, mert minden évben csak kisebb közönség kereste azt fel. Ha ugy szabad lenne visszaplantanunk a multba, bizonyos fájdalom tapadna tollunkhoz, mert a politikai és közgazdasági viszonyok úgy megrázták az egész országot és annak egyik kicsi részét, vármegyénket is, hogy minden vonalon nagy változások történtek. Ez a veszedelmes és hivatlan vendég volt az, mely mindenütt elégtelenséget és vizályt keltett s ennek éreztük — fájdalom — még ma is a nyomását. Még aztán ehez járul az is, hogy — kik még nem rég — egy a hölgy, valamint a férfi világban vezéreink voltak, ma már a kor szele által kissé megérintve, visszavonulnak. De hát fátyol a mult, erre a négy öt évre. A most lefolyt estély mindent elfeledtetett velünk és a régi vig pezdő élet sugara gyúlt ki ismét az öreg Fehér-ló termében. Bár a régebbi gárda egy része elmaradt, de megjelent helyette a nyomában kelt fiatal ivadék. Méltó ivadékaik mamájuknak és papájuknak, kik nem engednek a 48-ból és az ő nyomukban is csak a régi dicsőség újabb virága fakad és csak jobban-jobban meg-aranyozzák a vármegyei családok nemesi címereit. Pontban este 9 órakor nyit meg a szépen, izléssel átfestett és jól világított táncsterem, mely gyorsan telt meg szép hölgyekkel és megszövevényes táncosokkal. — Nem kellett egy pillanatig sem unatkozni, mert a Tarka Lojzi rögtön reá zendítette a jó gömöri csárdást és szakadásig huzta világos reggelig felváltva a körtáncokkal. Tánczos, mi ritkaság, oly bőven volt, hogy annak jó része folyton állt és leste, mikor szabadul fel egy-egy táncosnő tánczosa karjai közül s a leányok már soupé után általános fáradtságról panaszkodtak. Ez a fő és elvitáztatlan indok az estély és mulatás sikere mellett. Éjfél után a szép és előkelő közönség, terített asztaloknál foglalt helyet, hol *Szakall Istvánné* urasszony és *Beliczy Bözsike* urleány *Lojzi* hegedűjének sikerült kísérete mellett mulattatták gyönyörű dalaikkal a közönséget. Kaptak is tapsot annyit, amennyit csak lehetett s örök emléküvé tették a szép estélyt. A négyeseket 24 pár tánczolta és még hány tánczosa nem akadt párja. Elrepült az éj, mint egy álom s reggel a közönség egy része dr. *Gaál Gusztáv* járásorvos, más része pedig *ösv. Fischer* Gyuláné vendég-szerető házában ébredt fel. E két magyaros, vendégszerető háznál volt a mulatás méltó és igazi folytatása s ez koronázta be a szép estélyt. Mindkét háznál késő estig mulatott tánczozal egybekötve a vig társaság és csak az estéli vonat repített mindenkit otthonába, hogy kipihenje a tornaljai fáradalmakat. Nem szívesen távoztunk, de hát megnyugodtunk abban a reményben, hogy ismét találkozni fogunk. — A jelen voltak közül sikerült feljegyezni, urasszonyok: *ösv. Beliczy* Viktorné, *Fodor* Gusztávné, *Feledy* Ferenczné, *ösv. Fischer* Gyuláné, id. *Hevessy* Lászlóné, *ösv. Kubinyi* Józsefné, *Lukács* Gézné, *Somogyi* Györgyné, *Szakall* Istvánné, *Urssinyi* Zsigmondné,

ösv. Tornaljay Dezsőné, *Ternyei* Jánosné, stb. Urleányok: *Beliczy* Bözsike, *Fodor* Sárika, *Fischer* Margitka és *Alice*, *Grunner* Etelka, *Lukács* Margitka, *Repecky* Izuka, *Tornaljay* Erika, *Ternyei* Margitka, *Mezei* Gizella, *Szakall* Sárika stb. A rendezést *Hevessy* László ifj. és dr. *Pazár* László végezték ügyesen, kik mellé még a rendezőség fiatal és figyelmes számos tagja sorakozott. Elismeréssel kell megemlékezni a szálloda tulajdonosról, ki mióta Tornalján nem jártunk a fehérló-vendéglőben megelégedésre méltó átalakításokat eszközölt. Ugy az ételekkel, valamint az italokkal is meg volt elégedve a közönség. *Lojzi* jól muzsikált s azt tanácsoljuk neki, hogy kevés számú, de jól betanított bandájával szerepeljen jövőben is.

Kinevezés. A rimaszombati pénzügyigazgatóság *Kálmán* Lajos adóhivatali díjnokot a tornaljai adóhivatalhoz díjas gyakornokká nevezte ki.

Fogorvos. *Máthé* Károly helybeli jóhirű, ügyes fogorvos azzal az állítólagos hírrel szemben, mintha ő innen elköltöznék, annak a közlésére kért fel bennünket, hogy ő nem költözik el, de továbbra is itt marad és Jánosi-utcai lakásán folytatja gyakorlatát.

Mének kiosztása. A helybeli m. kir. áll. mentelepen a meneknek fedeztetési állomásokra való kiosztása f. hó 21-én ment végbe. A kiosztásnál a földművelésügyi minisztérium képviselőjében *Budaházy* miniszteri tanácsos jelent meg, a debreczeni telepparancsnok pedig *Perczel* Dániel őrnagy, telepparancsnok képviselte.

Marconi-féle drótnélküli táviratozás. Folyó hó 19-én (vasárnap) Nagyrőczen a felső kereskedelmi iskolában *Gyulai* Sándor felső kereskedelmi iskolai igazgató kísérletekkel egybekötött előadást tartott a drótnélküli táviratozásról. Az előadás igen szép közönség előtt folyt le, a ki a legnagyobb figyelemmel hallgatta végig az igen szép előadást. Előadó megismertette a gyors-hírszolgálat módjait a legősibb módszertől kezdve a napjainkig kifejlesztett Marconi-féle rendszerig. Meglepő volt, a mikor a Marconi-féle indító készülék működésbe hozta és a felbőgő készülék rögtön megszólalt. A közönség a szép és élvezetes előadást igen lelkesen megélvezte *Gyulai* S. igazgatót.

Jéggyár. A helybeli mészáros és hentes iparosok körében mozgalom indult meg egy jéggyárnak, városunkban résszvénytársasági alapon való létesítése érdekében. *Dr. Kovács* László polgármester a múlt héten össze is hívta az érdeklődőket tanácskozásra, azonban végleges megállapodás még nem jött létre.

Vadászatok. Szentiványi József bejei nagybirtokos folyó hó 18-án rendezett sikerült hajtóvadászatot harkácsi erdőségeiben. A vadászaton számosan vettek részt, így a jolsvai m. kir. honvédtisztikar teljes számban. Vadászat után a figyelmes házi gazda bejei kastélyában fényes estély volt.

19, 20 és 21-én Hámos László hámosfalai erdőségeiben volt szintén vadászat, melyen a vármegye notabilitásai közül 10-en vettek részt. A vadászat nem végződött eredménytel, mert a nagy erdőséget nem voltak képesek a hajtók megjárni, így a jelzett vaddisznók részint vaczkon maradtak, részint pedig visszatértek. A vendégek azonban nagyon voltak kárpótolva a házi gazda szíveségével.

Coburg herceg balogvári erdészeti tisztikara f. hó 23-án vadászatot rendezett a tamási pogyonban. Az ideai vadászatok messze maradtak a multtól, mert kevés a vad ottan is és az a tisztikar nagy kíméletben tartja. A vadászaton városunkból többen vettek részt és bár keveset lőttek, mégis igen jól mulattak. A házigazdai szerepet *Csaszókóczy* Károly erdőmester töltötte be szokott magyaros szíveslátással. — Ezzel egyidejűleg közöljük, hogy a multkor kir. hercegi vadászatokról felvett sikerült fénykép felvételek, mint Budapestről értesítenek bennünket, a „Vasárnapi Ujság” folyó évi február hó 1-ő számában lesz közölve. A vadászatot pedig tárczában annak idején *Markó* Miklós fővárosi hírlapírótól fogjuk közölni.

A tegnapi napon *Máriássy* Andor rakottási földbirtokosnál vadászt egy társaság, melyen *Fáy* főispán és *Bornemisza* alispán is részt vettek.

Uj szelvények. A rimaszombati takarékpénztárnál az új szelvény-ívek már elkészültek, s a részvénytulajdonosok — részvényeik felmutatása ellenében — az új ívet már most átvehetik.

A cigányok megrendszabályozása. Nem sokára egy olyan törvényjavaslat fog a képviselőház asztalára kerülni, mely egy darab Ázsiát fog megszüntetni Magyarországon. A törvényjavaslatot április közepén tárgyalják. Alapszámja a törvényjavaslatnak az, hogy mivel a cigányok oly vadágban élnek, szabadságuk megfosztása után kell a cigányokat emberi jogok elérésére képesé tenni. Hazánk területén mintegy harmincezer cigány vándorol tervszerűen. Őt vajdaságra osztották az országot s időszakonként főlátják egymást. Ezáltal a hatóságok felügyeletet nem gyakorolhatnak a kóbor cigányok fölött. A törvényjavaslat első cizéja a cigány-családokat külön választani. Az ország legtöbb kis községe kap egy cigányeladót. A község előjárósága pedig gondoskodik arról, hogy a házi cigányok állandó felügyelet alatt legyen és könnyebb munkát kapjon, a miért járó bér után ugy maga, mint családja megélhet. Miután pedig így szem előtt tartható a cigányok, az állandó lakhelyhez költözés erőszakos uton is végrehajtható. Az öregebb cigányok így élnek hatósági felügyelet alatt, a kis cigánygyerekeket pedig más nagy községbe küldik, a hol iparos mesterek keze alá kerülnek. A törvényjavaslat értelmi szerzője *Bajcsy* László nagylaki jegyző, a ki évtizedek óta foglalkozik ezzel a nehéz kérdéssel s egy időben a belügyminisztériumban a cigány-ügyosztály vezetője volt.

Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter *Dobsina* r. t. város közönségének a m. kir. államasutak *Dobsina* állomásából kiágazólag *Istvánfalú*, *Imrichfalú*, *Sztraczena*, *Dobsina* jégbarlang, *Pusztamező*, *Vernár*, *Szepesvághely*, *Hernádfalu* és *Szepestapleca* községek érintésével a cs. és kir. szab. kassa oderbergi vasut *Poprád-Felka* állomásáig vezetendő fővonalból és ezen vasutvonal *Pusztamező* állomásától *Telgárt* (Garamfő) községek érintésével a zolyombrézó breznóbányai tiszolci h. é. vasut *Vereskő* állomásáig vezetendő szárnyvonalból álló helyiérdekű gőzmozdonyu vasutra kiadott s a város közönségére átruházott előmunkálati engedély érvényét egy év tartamára meghosszabbította.

Életre való mozgalom indult meg — mint halljuk — városunk tisztviselői karában. Ugyanis *Rimaszombat* oly alacsony lakbér-ostályban van, hogy a lakbérből a tisztviselők nem képesek az itteni lakbérket fedezni, tehát ennek illetékes helyen felemelését kérelmezik. A mozgalom, értesülésünk szerint, a pénzügyi tisztviselők köréből indult meg. Tanácsoljuk azonban, hogy abba, a siker céljából, az összes tisztviselőket is vonják be.

Hivatalos rész.

Lapunk mai számával, mivel a hivatalos és szaklapok nem forognak annyira közkezen, hogy azt a közönség bármikor megtekinthesse, többek óhajára a fenti címmel új rovatot nyitottunk.

Felhívás a községek előjáróhoz és a községi és körjegyzőkhöz!

A vármegyei 1848—49-iki honvéd-egylet elnökségének felkérésére az egylet rendelkezése alatt levő pár száz korona összegnek az igazán segélyre szorult egyleti tagok között szándékolt kiosztása céljából utasítom a községek előjáróságait, hogy a községeikben állandóan tartózkodó segélyre szorult 1848—49-iki honvédek névjegyzékét a vagyoni és családi viszonyait feltüntető községi bizonyítvány melléklésével a körjegyzők útján 15 nap alatt hivatalomhoz okvetlenül terjessék be.

Kelt Rimaszombat, 1908. január hó 16-án.

Bornemisza, alispán.

1. A földművelésügyi miniszter 99615/III—1. 907. sz. a. rendelete a vásárterek legeltetése tárgyában:

„Körrendelet valamennyi városi és vármegyei törvényhatóságnak. Az 1888. VII. t.-cz. végrehajtása tárgyában a volt földművelés, ipar és kereskedelemügyi m. királyi miniszter által 1888. évi október hó 15-én 40000/88. sz. a. kiadott és jelenleg is érvényben levő rendelet 36. §-a értelmében az állatvásárterek legeltetése egyáltalán nem, más célra csak fertőtlenítés után használható. Ezen tilalom megszegését az 1879. XL. t.-cz. 1. §-a alapján kihágásnak minősítem, a mely kihágás előforduló esetben 200 koronáig terjedhet és az 1901. XX. t.-cz. 23. §-ában megjelölt cizélokra fordítandó pénzbüntetéssel, behajthatóság esetén megfelelő elzárással büntetendő. Budapest, 1907. évi december 24-én. *Darányi* s. k.”

Felsőbb hatóságok elvi jelentőségű határozatai.

A m. kir. Curia 1905. évi 943. szám alatt a következő határozatot hozott:

A ki az idegen vadászterületen talált elhullott özet megtartja, a B. T. K. 365. §-a alapján bűnös. A nyolcz-napi határidő bevárása nem szükséges, ha vádlott az állat felbontásával már előbb eltulajdonította a talált dolgot.

A m. kir. Curia 1906. évi 5426. szám alatt a következő határozatot hozta:

Az 1883. évi XX. t.-cz. 14. §-a a vadászterületen kóborló ebek elpusztítását a vadászatra jogosítottnak fel-tétlenül megengedi, minélfogva a vadászterület vadórának nem csak joga, de kötelessége is az ott kóborló ebet elpusztítani. A vadór az ily körülmények között leölt eb elpusztításával más vagyonának jogtalan rongálását vagy megsemmisítését nem követi el és büntetőjogilag felelősségre nem vonható.

Azon cselekmény, hogy a Dunában uszó szarvasbikát megpillantók csolnakra ülve, tres közel a vadat fűték, mely hajtás közben kumulván, azt partra szállították, a vadászás tényálladékát nem állapítja meg.

A m. kir. közigazgatási bíróság elvi jelentőségű határozatai:

15.190/906. sz. — Ha a feleség férje részére ugy enged át valamely életjáradékot, hogy a férj ezt a háztartás fedezésére tartozik fordítani és erről számolni: ezt az ügyletet ajándékozási jogügyletnek tekinteni s ettől ajándékozási illetéket követelni nem lehet.

14.309/906. sz. — Telekkönyvi átírás megtörténte esetében is törlendő az adásvételi illeték, ha az eladó a szerződés feltételeinek nem tudott megfelelni s adósságai fejében az ingatlan bíróilag eladott.

Nyilt-tér. *)

A „Három Róssa.”

A mi régi rozoga „Három Rózsánk”-at — mely különösen az utóbbi esztendőkből szinte kihívóan — czáfolta meg a homlokzatán diszlo feliratot, és sem a város dicsőségét, sem az utasok örömét vagy kényelmét nem szolgált. 1908. január 1-ével tulajdonomba vettem át, s folyó évi január hó 17-én a vételarat teljes összegében kifizettem a városnak. — A nagy összeg befektetése után a sok gondot, körültekintést és figyelmet igénylő vállalat vezetését rábízam unokám férjére: *Ródosi* Ignácra, ki pontossága és megbízhatósága révén bizonyára megnyeri e város közönségének rokonszenvét. Miután kora tavasszal a nagyszabású átalakítások és építkezések megkezdődnek, addig csak ideiglenes javítások és modernebb berendezkedések vihetők keresztül, s ennek a kivánalomnak igyekszem is minden tekintetben megfelelni. Az étterem és kávéház ki van csinósítva, a szobák rendbe vannak hozva, tiszták; a szálloda, étterem és kávéház, továbbá a jó magyaros tiszta konyha — mely kinnlevő kosztosok állandó, szünet nélküli ellátására is be van rendezve — kellő személyzettel bir, úgy, hogy erre az átmeneti időre, míg az új modern épület jövő nyáron teljes egészében előttünk fog állani — minden meg van téve a közönség kényelme érdekében. Zene- és balestélyek tartatnak, a bejáró és házi kosztosok az ellátással meg vannak elégedve, s biztosítom a közönséget, hogy a kosztadás az építkezés ideje alatt sem fog szünetelni, s nálam ez iránt mindenkor lehet jelentkezni. Most egy nevezetes ujtásra határoztam el magam, a mennyiben az ideai farsangi mulatságokra — bálokra és thea-estélyekre, melyeket jótékony egyletek, intézmények vagy uri társaságok rendeznek, a termet és mellékhelyiségeket *dijtalanul* bocsátom rendelkezésre (a fűtés és

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk,

világítás költségei természetesen a rendezőset terhelik.) Ez újítás a rendezőség és a jótékony cél rovására szolgáló — rendszeres nagy — kiadásokat csökkenteni fogja. Minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy a közönség kényelme teljesen biztosított legyen, s a „Három Rózsa” helyiségei kellemessé és vonzóvá tétessenek, hol az uralom közönség nyugodtan adhat találkozókat egymásnak.

Becsés támogatásukat kérve vagyok tisztelettel:
Rimaszombat, 1908. január 20.

Gömöri Ede,
szálloda- és vendéglő-tulajdonos.

Feladési hirdetés.

41. sz. — Közhírré teszem, hogy a gacsalki iskola-alap tulajdonát képező 11/2 kat. holdnyi kiterjedésű erdőterületét találhatóság összes m²- és tűzifaanyaga 35620 1907 sz. F. M. rendelet alapján **Gacsalkon (Gömör-megye) a község házában 1908 évi február hó 3-án d. e. 10 órakor nyilvános szó és írásbeli árverésen el fog adatni.**

Becsérték mint kikiáltási ár:
Tölgyfűfa m²-ként 12 (tizenkettő) korona.
Tűzifa ürm³ként 2 (kettő) korona.
Szerződési időtartam 1909. évi április hó 30.
Bánatpénz készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban 160 (Egyszázhatvan) korona.
Írásbeli ajánlatok az árverési feltételekben részletezett pontoknak megfelelőleg elfogadhatók.
Részletes feltételek a rosznyói szolgabírói hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Az eladás tárgyát képező erdő az iskolagondnoknál jelentkezőknek bármikor megmutattatik.
Rozsnyó, 1908. január 7. **Nagy**, főszolgabíró.

Kiadó lakások. 1-*

- A Fereny-utca 6. sz. alatt:** Egy 3 szobás utcai lakás mellékhelyiségekkel és kerttel;
- Deák Fereny-utca 10. szám alatt a Tompa Mihály-utca felé néző házban:** Egy 3 szobás utcai lakás és egy 1 szobás udvari lakás (írodának is alkalmas) hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt vagy külön külön;
- Kmetty-utca 11 sz. alatt:** Egy 3 szobás utcai lakás mellékhelyiségekkel — mind a legjobbban — f. évi május 1-től bérebe kiadó.
Értekezni lehet **Benyó Béla** tulajdonossal.

Hirdetés.

3770—1907. sz. — **Garamfő** község telekjegyzőkönyvei birtok elkülönítés követelménye az 1869. évi 2579. sz. igazságügym. szabályrendelettel képest átalakítottak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX. sz. az 1889. XXXVIII. sz. és az 1891. XVI. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E célból az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben a község házában **1908. évi február hó 15-ik napján** fog kezdődni. — Énnélfogva felhívom:

1. Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netáni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jobbszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttjei előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

3. Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bejegyzésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. XXIX. t. cz. 15—18. §-ai, az 1889. XXXVIII. t. cz. 5—7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodásuknak és azokkal igényeiket a kiküldötték előtt igazolják, avagy oda használnak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldötték előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bejegyzésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményből is elesnek.

4. Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvántartásba bejegyezve, ugyiszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jogok törlesztését kérelmezzék, illetve hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldötték előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Nagyrőcezen, 1907. évi november hó 19-én.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Dessewffy, kir. járásbíró.

Kiadó lakás és bolt, eladó házak.

Andrássy-utca 1-ső számú házban földszint, egy szép, egészséges lakás mellékhelyiségekkel és két bolt **fűszerkereskedés és tőzsdének** igen alkalmas, azonnal bérebe vehetők.

Ugyiszintén a Kossuth-utca 41. számú ház szép udvarral és rendezett kerttel eladó. — Venni vagy bérelni szándékozókat értekezhetnek **Andrási** 4-*

László fényképészszel.

Meghívás.

A Nagyrőcei Népbank Részvénytársaság t. részvényesei Nagyrőcezen, az intézet saját házában **f. 1908. évi február hó 9-én** délelőtt 10 órakor tartandó

évi rendes közgyűlésére

tisztelettel meghívom.

A közgyűlés tárgyai:

- Közgyűlési elnök választása.
- Igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
- Mérleg és számadás jóváhagyása, s felmentvény megadása iránt határozás.
- Tiszta jövedelem felosztása.
- Könyvelő választása.
- Választmány kiegészítése.
- Netáni indítványok.

Az igazgatóság.

Az eredeti vagyonmérleg a közgyűlés elé terjesztendő jelentések és javaslatok a keresk. törvény 198. §-a értelmében a közgyűlést megelőző 8 napon át az intézet helyiségében d. e. 9—12 óráig megtekinthetők.

Eladó széna és sarjú.

A **sajórecskői** határban termelt, ugyanott boglyákba rakott mintegy 4—500 méterháza kitűnő minőségű szénát és sarjút elad: **Szuhay Zsigmond** nagyrőcei lakos.

1—2

Hirdetés.

543. sz. Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszéknek 1907. évi 7049. számú végzése következtében **Nagy József** ügyvéd által képviselt **Idb. Tóth Benedek** javára **Kossuth József** ellen 688 kor. járuleka erejéig 1907. évi november hó 21-én fogantatott biztosítási végrehajtás utján le- és feltűzött és 2680 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: takarmány, szalmaneműek, boronák, ekék, szekerek, kocsik, kukorica és gabona tisztító nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíró 1907. évi V. 3983/3 számú végzése folytán 688 korona tőkekövetelés, ennek 1907. évi október hó 1-ő napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 110 korona 85 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig Csizben alperesnél leendő megtartására **1908. évi február hó 1-ő napjának** d. e. 10 órája határidőül kitűztek és ahhoz a venni szándékozóknak ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108 § ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elérvezendő ingóságokat mások is le és feltűzötték és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszécs, 1908. évi január 15-én.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Eladó fodrász-üzlet.

A Gömörmegyei **csizi jód és bróm fürdő-telepen** levő borbély- és fodrász-üzletemet jutányos áron eladnám. Feltételek megtudhatók **Makkay Imre** tulajdonosnál **Tornalja**.

Hirdetés.

168. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztár** végrehajtónak **Hangonyi István** és **társai** végrehajtást szenvedő elleni 320 kor. tőke s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést 1881. évi 60 t. cz. 144. és következő §§ ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő **Uraj** községben fekvő s az uraji 89 sztjkvben Hangonyi István és Hangonyi Károly nevére irt 24/4 hrsz. alatti beltelekre és azon épült házra 342 korona kikiáltási árban, az uraji 196 sztjkvben 517, 518, 519, 520, 521, 590. hrsz. alatt foglalt s ifj. Hangonyi Károly, Jelen Agostonné szül. Bolyky Etelka, Bolyky Gábor, öz. Gál Gaborné szül. Bolyky Francziska, Bolyky Gyula, Bolyky Gizella és Hangonyi Istvánné szül. Ruzsinszky Julianna nevére irt szántó, rét, legelő s erdő birtokra a 2815 korona kikiáltási árban, az uraji 200 sztjkvben 34/b hrsz. alatt foglalt Vincze Benjamin és neje Vasas Zsuzsanna nevére irt háza és udvarra 60 korona kikiáltási árban, és az uraji 227 sztjkvben 34/a hrsz. alatt foglalt és Czinik Irma nevére irt háza és udvarra 60 korona kikiáltási árban elrendelte s annak megtartására határnapul **1908. évi március hó 28-ik napjának** d. e. 10 óráját Uraj községében a községi bíró házához tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozóknak tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz 34 korona 20 fillér, 281 korona 50 fillér, 6 korona és illetve 6 koronát készpénzben vagy az 1882. évi 60 t. cz. 42 §-ában jelzett és az 1881. évi november 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881: 60 t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1908. évi január hó 18. án.

Dr. Muotter, kir. tszéki bíró.

Hirdetés.

A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **nagyrőcei Népbank** végrehajtónak **dr. Botto Milán** nagyrőcei ügyvéd kirendelt ügygondnok által ügygondnokolt az adós néh **Kaspar Márton** murányhosszuréti volt lakos ismeretlen örökösai végrehajtást szenvedő elleni 76 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrőcei kir. járásbíró) területén levő Murányhosszuréti község határában fekvő a Kaspar Márton tulajdonát képező a murányhosszuréti 111 sztjkvben A I 1—2. 4—9. sorszámú 62, 201/a, 473/a, 690/a, 1113/a, 1672, 1919/a, 2021/a sorszámú belsőség, 90 népsorszámú ház, udvar és kert, szántó és rét ingatlanra 353 koronában, az ugyanannak tulajdonát képező a murányhosszuréti 202. sztjkvben foglalt A. I. 1. 2. 6, 8, 10, 16 sor, 45/a, 215 1067, 1146 1437 és 2176 hrszámú kert, szántó és rét ingatlanra 179 koronában, és az A II. 3—6 9, 13 14 sor, 710/b, 1044/b, 1441/b, 1910/b és 1997/b hrszámú szántó és rét ingatlanra 113 koronában, az ugyanannak tulajdonát képező a murányhosszuréti 213. sztjkvben A I 3 6, 9 13 14 sor, 710/a, 1044/a, 1441/a, 1910/a és 1997/a hrszámú szántó és rét 130 koronában, a Kaspar Márton jogutódja Gyurej János Palik tulajdonát képező a murányhosszuréti 330. sztjkvben I. sor 66/a hrsz. kertre 40 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1908. évi február hó 12-ik** napján délelőtt 10 órakor Murányhosszuréti községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladhatni fognak

Árverezni szándékozóknak tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 35 kor. 30 fillér, 17 korona 90 fill, 11 kor. 30 fill. 13 kor. és 4 k.-nát készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42 ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagyrőcezen, 1907. december 4 ik napján.
A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Garda, kir. aljárásbíró.

Eladó ház.

Rimaszombat, **Kossuth Lajos-utca 35. sz. ház**, mely két kényelmes lakással, mellékhelyiségekkel, kerttel és magános udvarral bir, szabad kézből eladó. — Értekezhetni ugyanott **Rentka Jánossal**.

2—3

Hirdetés.

A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **dr. Vieszt Károly** ügyvéd által képviselt **nagyrőcei takarékpénztár** végrehajtónak **Botto Gyula** nagyrőcei ügyvéd, kirendelt ügygondnok által ügygondnokolt ismeretlen tartozkodásu **Vitéz Gyula** losonczy lakos végrehajtást szenvedő elleni 2000 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrőcei kir. járásbíró) területén levő Ratkó község határában fekvő a Baecsi Pal nős Danis Zsuzsannával, ifj. Danis Márton, dr. Danis János, Vitéz Dezső és Vitéz Gyula tulajdonát képező a ratkói 307. sztjkvben foglalt 2 sor 810 hrsz. szántóra 30 knában, ugyanazok tulajdonát képező s ugyan abban a tjkvben foglalt 3 sor 1184 hrsz. szántóra 42 k. ban, Piskatorisz Judit szül. Tunák Krokovecz Julianna, gondnokolt Krokovecz Mária, Holuka András, öz. Obedjár Andrásné szül. Krokovecz Julianna, Obedjár András, Obedjár Zsuzsanna férj. Pánik Andrásné Gallai András, ifj. Danis Márton, dr. Danis János, Vitéz Dezső és Vitéz Gyula tulajdonát képező a ratkói 497-ik sztjkvben foglalt 1 sor 1723 hrsz. rétre 180 k. ban, az ugyanazok tulajdonát képező s ugyanabban a tjkvben foglalt 2 sor 1755 hrsz. rétre 52 koronában, az ifj. Danis Márton, dr. Danis János, Vitéz Dezső és Vitéz Gyula tulajdonát képező a ratkói 561. sztjkvben foglalt 1 sor 1355 hrsz. rétre 82 koronában, a 2 sor 1191 hrsz. szántóra 89 koronában, 3 sor 1354 hrsz. rétre 52 koronában, az ezek tulajdonát képező a ratkói 578 sztjkvben foglalt 1 sor 1361. hrsz. szántóra 56 koronában, az ugyanezek és Gallai András tulajdonát képező a ratkói 917 sztjkvben foglalt 1 sor 407 hrsz. kertre 42 koronában, az az ifj. Danis Márton, dr. Danis János, Vitéz Dezső és Vitéz Gyula tulajdonát képező s a ratkói 918 sztjkvben foglalt 1 sor 1143/a hrsz. földre 61 koronában, a 2 sor 1188 hrsz. földre 70 koronában, 3 sor 1380 hrsz. földre 41 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1908. évi február hó 11-ik** napjáig délelőtt 10 órakor Ratkó községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozóknak tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át, vagyis 3 k., 4 k 20 f., 18 k., 5 k 20 f., 8 k 20 f., 8 k. 90 f., 5 k 20 f., 5 k 60 f., 4 k. 20 f., 6 k 10 f. 7 k. és 4 k 10 fillér készpénzben vagy az 1881. LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagyrőcezen, 1907. évi november 25. én.

A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Garda, kir. aljárásbíró.